

Izbaja vsako prvo in tretjo
nedeljo meseca; velja:
Za celo leto . . . 2 gold. 50 kr.
Za pol leta . . . 1 " 30 "
Za četrt leta . . . — " 70 "
Posamesni iztisi prodajajo se po
10 kr. a. v.

PRIMOREC

političen in podučiven list.

Vredništvo je v hiši Kall Via
Crociera N.º 1, II. nadstropje, —
ekspedicija v hiši št. 6 Via Sta.
Lucia.

Naročnina naj se blagovoljno
pošilja pod naslovom: **Vek. Raič**
v Trstu.

Povzdignimo krepke glase domovini v slavo!

Jugoslavija in nemške namere proti njej.

V enej zadnjih številčk je prinesel „Slovenski Narod“ zanimivo notico iz Rusije, da nameravajo naši Avstro-Prusi dežele česke krone Prusom prepustiti in odškodovati se zanje na jugu na škodo Turčije in Jugoslovancov. Iz začetka se nam je ta novica skoraj neverjetna zdela, pa bolj natanko ko smo opazovali vedenje nemških listov, bolj smo se prepričali, da je vendar res takò. O odstopu Česke še sicer nismo nič mogli opaziti, pa o namerah proti jugoslovanskim deželam so se oficijelni in oficiozni listi že dosti nevkretno izrazili, takò da smo jim mogli pogledati v njihovo umazano srce.

Že dalj časa sèm je prinašala graška „Tagespost“ dopise iz Belegagrada, iz Zagreba in Bukarešta, ki so bili našim težnjam še dosti simpatični, takò da si jih tačas še nismo mogli tolmačiti. Te dni pa pride stara „Presse“ z dolgim člankom, ki nam je odprl oči. Če človek dolgo živi, veliko doživi; kdo bi verjel, da bi zamogla nekdanja turška prijateljica „Presse“ na blizo tako le pisati: Mi Avstrijanci smo sami sebi bliže nego Turkom; turško vladarstvo stoji na slabih nogah in ne more se dolgo držati; namesto da bi Turčijo podpirali, gledimo raje, kakò bi si prisvojili nekoliko njene dedšine, kedar umrè. V ta namen je treba ruski upliv odstraniti in iskati si simpatij pri Jugoslovancih (!).

Tako „Presse“; vsak lahko spozna, kam pes tace moli: Avstrija kot taka ima nehati; en del (Česka) ali vse dežele, ki so spadale pod „nemški

Bund“ pridejo ali na ravnost pod pikelhavbo ali pa kot pritiklina à la Bavarija pod habsburško secundo genituro; primogenituri ostane še Ogerska z Galicijo in Hrvaško. Da se pa ta nekoliko odškoduje, anektira sama, ali s pomočjo prusko — se ve da še le po srečno dokončani vojski zoper Rusijo, ki jo imamo pred vratmi — Bosno, Srbsko, Črnogoro in znabiti tudi Rumunijo.

Ne vemo, če je to originalna misel Bismarkova, ali če je tudi Andraši v igri zapleten, o katerem se že dolgo vè, da špekulira na nekatere pokrajine jugoslovanske (honvedi nosijo med ostalimi tudi bosnjansko grbo na zastavah). In ako je Bismark vse to sprožil, zopet ne vemo, ali to v resnici namerava, ali samò Avstrijo za nos vodi, češ „dajte mi to in to, odškodnino si pa sami iščite, tam in tam se najde.“ Naši vladni možje so zadosti glupi ali zlobni, da v svoji servilnosti tako dvomljivo in nedoločeno menjitev sprejmò. Bizmarka bi pa tudi slabo poznali, ako bi vsled najnovejšega prijateljstva njegovega z Beustom in vseh teh dogovorov oporekli svojo sodbo o njem, ki smo jo zadnjič izrekli, namreč da avstrijske politike za nos vodi, in da nič dobrega Avstriji ne želi in jej tudi ne bo, dokler ne bo prisiljen.

Težko si je misliti, da bi Bizmark zamenil zvezo z močno Rusijo s slabo avstrijsko, loče pa si mislimo, da bo Avstrijo s praznimi obljubami podkuril k vojski proti Rusiji in iz tega boja iskal svoj dobiček po pravilu „duobus litigantibus tertius gaudet“; ako zmaga, kakor je verjetno, Rusija, in bo Avstrija od Nemčije pomoči prosila, poreče: „Iz sreca rad; pa glejte, ravnokar smo končali hudo

LISTEK.

Medjimurski izdihljaji.

Povej mi draga, dali si že čula
Izdihujočih zvonov tožni glas,
Ko se približa črna megla huda,
Oznanja pogubljive toče čas?

Zvonovi burno meglo razpodijo,
Ni nježno grozdje več v nevarnosti,
V jesen bo se veselo dozorilo,
Budilo bo veselje, radosti.

Kot meglo zvon, tak bi pregnal od mene
Tvoj glas ljubezni težkih brig vihar,
In jaz bi bil v prihodnje oj presrečen!
Ker bi obdajal me veselja žar.

Srce je moje tožno-glasen zvonček,
Osode grenke bič kladivo v njem,
Njegovi glasi — žale pesmi moje,
Nastale v kraji bridkožalostnem.

Čem bolj osode grenke bič me bije,
Tem bolj boli, tem več trpi srce,
In kakor zvon iz sebe glase mile,
Iz sebe daje tožne pesmice.

Zato ne nehaj me, srce, boleti!

Trpljenja vaje, voljno jaz trpim.

V korist če rodu bodo moje pesmi,

Presrečno bodem veselil se ž njim.

Same sitnosti.

Ne vem, kaj je prišlo našemu vredniku na misel, ko mi je danes rekel, naj mu napišem listek, kakoršne prinašajo večji časniki. Premišljeva je lastnosti tacega listeka, se mi je zdelo, da mora biti bistroumen, zabavljiv in humorističen. Pa kdor hoče kaj bistroumnega spisati, mora sam bistroumen biti; to je grozno res. Edina moja tolažba je Vodnik, ki pravi, da je Slovenec prebrisane glave, — prav pameten mož ta Vodnik in tako galanten! Da resnico povem, ta pesem se mi iz vseh Vodnikovih naj bolj dopada; prebrisano glavo imamo in od kar nam je Svetec logiko v kontreband prinesel, nimamo ničesa več želeti. Tedaj Slovenci so bistroumni, jaz sem Slovenec, ergo sem bistroumen, kakor uči logika. Taka je z bistroumnostjo.

Kar se tiče druge lastnosti, reči se mora, da jo imam v polni meri, namreč zabavljivost; vsaj

vojsko, pustite, da si malo odpočijemo.“ Med tem bo Prusijo dobro oborožil, in ko bo Avstrija zavsem na tleh, se bo oglasil pri Gorčakovu: „Deliva Avstrijo! Ako nočeš z dobrim, se bova pa s hudim.“ Rusija opehana bo k vsemu privolila. — Ako pa zmaga zoper vse pričakovanje Avstrija, bo pa z njo ravno tisto igro igral: prisilil jo bo, da mu odstopi nemške dežele in naj si vzame za odškodnino Turčijo. To je ena kombinacija.

Mogoče je pa tudi, da Bizmark iz poželjivosti do provincij na baltiškem morji in iz bojazni, da ne bi prišel ves vzhod v ruske roke, sklopi tripelalianco Nemčije, Avstrije in Anglije zoper Rusijo, po srečni zmagi (?) prevzame od Avstrije nemške dežele, njej pa prepusti jugovzhod.

Naj že bo takò ali takò, vsakako je treba, da smo pazljivi. Vidimo, da naši sovragi sklepajo o nas brez nas, kakor o čedi ovac. Ne zdi se jim potrebno, našega mnenja v poštev jemati. Res je sicer, da nam Jugoslovanom še manjka potrebne trdne sloge, in da nismo še dovedli samosvesti svoje do tiste stopinje, da bi se bal vsak sovražnik našega občnega mnenja, pa če vidimo, kako malo nas poznajo naši protivniki, in kako otroško naivnost nam pripisujejo, nam ne ostaje drugzega, nego smejeti se. Kdo se ne bi smejal, če vidi, da tisti, ki so nas pri vsaki priliki zasmehovali, grdili in psovali, suvali in tlačili, da tisti zdaj resno o tem govorijo, kakò bi si pridobili naše simpatije! Mislijo, da bomo kar nakrat gse pozabili, in preklinjaje Rusijo pribežali v „mavyarorszag.“ Pa vedite, timemus Danaos et dona ferentes: s praznimi obljubami spravite samò še Poljaka na led, pa nobenega drugzega Slovana. Davno prepozno ste prišli z vašim iskanjem po simpatijah med nami!

Nam Jugoslovanom pa je treba, da nikdar ne odvrnemo pogleda v svojo prihodnost, da okrepiamo med sabo slogo in da se pripravljamo na vse mogoče slučaje. Pomlad se bliža, in gotovo se bo tu pa tam na Slovenskem sklical kak tabor.

Naj se na nobenem ne pozabi jugoslovanski program! Rodoljubi slovenski in voditelji ljudstva naj podučujejo vsak v svojem krogu narod o tej

zadevi in naj ga tako pripravljajo na prihodnje dni, ki ne morejo biti daleč.

Konečno naj bo še omenjeno, da tukaj nismo mislili pisati zoper Avstrijo, ampak zoper tiste avstrijske politike, ki hočejo državo siliti v nesrečno vojsko, nas Jugoslovane pa vrediti v ogerske komitate ali v nemške „kronländer.“ Mi pa hočemo Jugoslavijo, obstoječo iz vsih jugoslovanskih dežel, pod habsburško dinastijo, popolnoma neodvisno od Ogrov in Nemcev.

Bojišče.

Znabiti pišemo danes že slednjič pod tem naslovom; ljubo bi bilo to nam, kakor je vsem dobrim ljudem. Ako nas vse ne moti, bližamo se koncu žalostne in krvoločne nemško - pruske vojske. Francozi so storili, kar je bilo mogoče, da bi priklenili zopet zmago na svoje zastave: mlada republika je popela vse svoje moči, da bi pregnala sovražnika iz dežele, sklicala je vse sposobno moštvo pod orožje, in razvila je tako pogumnost, da se jej je celi svet čudil. Pa volja je bila dobra, a meso slabo; trume novincev, slabo oborožene in v bojevanji neizurjene se vendar ne morejo meriti s pravimi vojaki. Hrabro so se branili Francozi, pa vendar so omagali. Garibaldi je sicer otepel Nemce prav dobro, a nasprotno so bili premagani drugi francozki generali: Faidherbe, Bourbaki in Chancy. S tem je zginilo za mesto Pariz, ki so ga oblegali Prusi, zadnje upanje, da bi se moglo kedaj oteči.

Znabiti jim je zmanjkalo tudi živeža v mestu, in takò je prišlo do tega, da se je Pariz udal. Pariz, ki se imenuje po pravici okò svetà in sreč pozemske kulture, se je udal sovražniku; s Parizom je francozkemu telesu glava odsekana. Kdor ve, kako je bila Francozka centralistično vredjena, jasno mu bo, da zdaj ko je Pariz padel, ni misliti na srečno nadaljevanje vojske. V mestu Bordeaux, kjer ima sedaj vlada svoj sedež z junaškim Gambeto na čelu, so se sicer bojda izrekli, da nočejo mirù, pa nepričakovano bi se morala sreča obrniti, da bi zamogli Francozi neštivilne čete Nemcev po vseh teh nesreč-

dobro voljo imam, zabavljati, ko so ljuđe takò neotesani, da te takoj zgrabijo za vrat, če jim kako zeleno poveš. Samò listkar ima tisto pravico, da sme ljudem vsem vkrižem zabavljati, brez da bi mu kdo kaj zameril.

Zaradi te privilegije sem se že večkrat mislil med listkarje podati, da bi smel dražiti poštene in nepoštene ljudi. Tako daleč bi bilo vse prav. Le nečesa mi manjka, tretje lastnosti vsacega dobrega listka, to je humora, kajti listkar brez humora je pesnik brez fantazije.

Da bi tega humora ne bilo! Koliko filistrov tlači to grešno zemljo, ki jim je humor neznan ali ostudna beseda, kaj da ravno listkar ne sme biti brez humora? saj se najdejo tudi ministri brez takta, vojskovodje brez glave, lesice, ki stradajo, in diplomati, ki nikjer nimajo sreče. Pa kaj je zato, če slepi ministri na truplu države eksperimentirajo, saj narodi so potrpežljivi in voljni; in generalom kaj je škode, ako zgubijo bitko za bitko, saj na mastno penzijo to nima nobenega vpliva; in diplomatom, kaj je njim za to, če državo zapletejo v neskončne zadrege, da so le sami na suhem, državljani pa naj sami gledajo, kakò se rešijo iz vesoljnega potopa.

Taka je tedaj pri visokih glavah in pri državi: na svetu ni nič popolnega, in kjer dobrih koscev ni, se je treba s slabimi zadovoljiti; in ako že za dobre kosce trda teče, koliko trje mora biti še le za dobre ministre! Nihče tega bridkeje ne čuti, nego mi Avstrijci. Imeli smo Schmerlinga, ki je iznašel psevdokonstitucijo, in kterege so pokopali Ogri, sebi na veselje, vsem drugim pa na radost. Za njim je prišel Belkredi, ki je imel dobro voljo, pa slabe zmožnosti; za njim so prišli Beust, Giskra, Herbst znanih zaslug, in Auersperg, ki je bil sicer priznan kavalir, pa slab vladar, kar je sam sprevidel ter odstopil, in to je bil najpametnejši iz vseh njegovih činov v vladarenji. Zdaj pa imamo Potockija, bogatega poljskega grofa in revnega zdravnika bolne Avstrije, o katerem se ne ve, ali je Poljak ali Nemec, ustavovernež ali ustavovrag, konservativen ali liberalen, slab ali slep? Hudobnost se mu ne sme očitati, nasprotno se mu pripisuje dobro srce, kar kaže že njegova misija, ki jo sam imenuje misijo sprave. Spravo si hotel, ljubi Potocki! ali ne veš, da med volkom in jagnetom ni sprave. To se ne da drugače doseči, nego postaviti zid med njima; ti pa si se volka bal in nisi si upal zameriti se mu, ja-

nih bitkah iz dežele pregnati. Le ko bi se vzdignil tak mož, kakor prvi Napoleon, in postavil se na čelo vitežkim Francozom, le tačas bi bilo to mogoče. Mi, ki želimo francozkej republiki in plemenitemu francozkemu narodu vse dobro, smo vedno upali, da se jim obrne reč še na boljše: pa odkar je padel Pariz, smo sprevideli, da bi Francozi nar bolj pametno storili, ko bi storili mir, in pripravljali se za drugokrat bolj skrbno, kakor zdaj, da jim bo sreča bolj vgodna. Pravijo sicer nekteri, da je Francozka za večne čase uničena in da nikdar več ne bo zadobila tiste moči in veljave, ki jo je imela do zdaj; mi pa tega ne moremo verjeti, ako pomislimo v nekdanje čase nazaj, ko se je Francija sama proti celej Evropi bojevala in jej vendar skozi več ko dvajset let ni zmanjkalo moči. Komaj potlačena in na videz čisto vničena, je hitro zopet okrevala in postala hujši nego poprej. Na to pa spet sovražniki Francozov ugovarjajo, da je iz njih izginil junaški duh in da niso več Francozi od leta 1789. Nam pa se zdi, da so ljudje, ki takisto govorijo, slepi: ker ne vidijo junaštva, kterege Francozi ravno zdaj prikazujejo. Kteri narod, ktera država bi se bila v takem položaji tako trdovratno branila? Ko je bil Prus pred Dunajem, so se Dunajčani, ki zdaj tako možko raztezujejo usta in obirajo Francoze, ravno tisti Dunajčani so se močno tresti začeli od samega strahu in tekli so nemudoma k cesarju ter ga premilo prosili, naj za božjo voljo mir stori, da ne bi Prus na mesto streljal. In kako so se Prusi obnašali leta 1806 je tudi vsakemu znano: vse skrižem je bežalo pred Francozi in največe trdnjave so se vdale brez vsake brambe, če se je le kompanija Francozov pred zidovi pokazala.

Zdaj pa ravno tisti, ki so pred Francozi padli tolikrat in tako sramotno na kolena, ravno tisti se bahajo s svojim junaštvom in se norčujejo iz francozke nesreče. Da je francozkim možakom več mar za svojo čast in za srečo svoje domovine, nego za svoje življenje, nam kaže minister Gambeta, ki se je v smrtni nevarnosti vozil po zraku v balonu iz Pariza in nazaj v Pariz, nam kažete nadalje generala Duerot in Bourbaki, kterih prvi, ko je videl,

gneti pa tudi nisi hotel popolnoma zapustiti, in tako je prišlo do tega, da ne marata niti volk niti jagne za te, in takò se boš moral umakniti drugemu, ki bo volku prepustil prosto voljo, naj počne, kar se mu zdi; jagne pa tudi ne žaluje po tebi, ker se je navadilo braniti samo sebe, kar se je pod tvojim varstvom tudi moralo, in se tolaži s tem, da ima volk že stare in skrhane zobè, akoravno si jih je zdaj na Francozkem malo pobrusil.

Tedaj Potocki mora iti, v tem sta složna Nemec in Slovan, pa kje boljšega dobiti? Mi bi ga že našli, ko bi bilo nam naročeno, iskati ga; pa kakor zdaj reči stojè po Sedanu in za časa pruske prijaznosti, je nemški Mihel prenapuhjen, ko da bi spustil krmilo iz rok; toraj nam je že čakati boljših časov; naj se sučejo sami okoli vladnega krmila, mi pa se jim bomo obesili na pete in videli bomo, kako dolgo se bodo s to našo težo obračali. O tem tedaj ni dvombe, da izbere ustavoverna stranka iz svoje srede ministerstvo; pa koga? Giskra ni več za rabo, Herbst se je obnučal, brez da bi bil državo rešil, ni ga moža genialnega z novo idejo, z novo sistemo, ni ga, pa ga ni!

Rechbauer je sicer iznašel teorijo trializma med

da mu ni več mogoče pomagati domovini na noge, se je umoril s strupom, drugi pa se je od prevelike žalosti samega sebe vstrelil.

Ob enem, ko se je Pariz udal, se je sklenilo tudi pomirje na tri tedne, to je, da preneha vojskovanje za tri tedne. Upati je, da se iz tega pomirja naredi mir.

D o p i s i.

Iz Ljubljane 23 januarja. — Sedanji čas, je čas občnega gibanja. Vsak tudi najmanjši narod, kojega je nemila zgodovina uže skoraj izbrisala izmed živečih se je začel gibati, stopil je očitno pred svet, da pokaže, ka niše popolnoma izgubil v dolgem spanji moči življenja, nego še čuti moči dovolj, odreči se in odvaliti raz sebe tuje ga pritiskajoče življe. Med zadnje spada tudi slovenski narod. Začudila se je vsa Evropa, ko se je začelo naenkrat govoriti o narodu, kojega popred kratko ni malo poznala ni in kdor je v zadnjih časih le količkanj opazoval gibanje na domačem, političnem polji moral bode hotè ali nehotè pritrditi, da smo v teh kratkih letih vrlo napredovali.

Prva naša nadeja je pa bila i bode tudi naša mladina. Ona bode imela nalog dogotoviti, kar še ne bode dogotovljenega.

Zaradi tega pa mora biti tudi vsacega domoljuba prva skrb, da se osoda mile i tlačene domovine izroči mladini poštenej, dobro izobraženej, a ne razvajenim ljudem.

Kako mora tedaj vsacega domoljuba zaboleti v srcè, ako oziraje se po slovenskih mestih, opazi, da se je gimnazijalni mladini pristudil domači slovenski govor. Ne rečem, da vsi, nego večina dijakov je tacihi, posebno v središči Slovenije, ki se očitno sramujejo slovenski govoriti. Od kod to pride? Jalov je odgovor, da se s tem, kakor govore našej narodnosti sovražni učitelji, vadi človek v nemškem jeziku. Dijaci slovenski! ne poslušajte tacihi slavenožrtnih kruholovcev, kajti s tem, da Vi po javnih prostorih nalašč nemški govorite, dajete potuho in pohujšanje družemu občinstvu. Berite nemške klasike i učite

Nemci, Magjari in Poljaki, in zavolj tega je velik prerok v ustavovernem Izraelu, pa za avstrijskega odrešenika ima vendar preskromne zmožnosti. Kedar že nikogar ni, bo pa treba Schmerlinga poklicati nazaj iz političnega groba! Nikar ne mislite, ljudje božji, da se šalim, v resnici so mislili posaditi na stol ministerskega predsednika prav tistega Schmerlinga, ki je osrečeval avstrijske narode od leta 1861 naprej, tistega centralista liberalnih besedi in absolutističnega srca, ki je sestavil red za volitve v deželne zборе, po kterem so Čehi na Pemskem v manjšini in Slovenci na Štajerskem in Koroškem ogoljufani za svoje poslance. Tak mož, kakor Schmerling, jim je še dosti dober; kaka suša!

Pa skoraj bi bil pozabil, o čem je govorenje. Povedati sem namreč mislil, da če je pri tako važnih stvarèh, kakor je vladanje države, dovoljeno dotičnim opravičnikom nepopolnim biti, se menda vendar tudi listkarju majhnega časnika, ne bo za zlo vzelo, ako slabo piše.

Pa temu ni tako. Vrednik „Primorca“ mora bolj pameten biti, nego je država, on si mora priskrbeti dobrega ministra — hočem reči listkarja, da mu narodi — hočem reči naročniki nezvesti ne

se iz teh nemškega jezika, tu se boste lepe reči po poštenej poti naučili. Ako pride k českemu kmetu kedo i ga nagovori v nemškem jeziku, vpraša ga najpred on, ali je Nемеc ali Slovan. In če je Slovan, zapodi ga od sebe rekoč: „Sram Vas bodi, da se upate Slovana po nemški nagovoriti!“ Tako česki kmet?

In slovenski dijak? Ah, on se ne zmeni za slovenski jezik, za krasni domači glas, in govori s Slovencem le nemški. Te besedice sem napisal zaradi tega, da bi imele dober vspeh. Kdor pak v svojej starej navadi ostane, od tega ima domovina naša malo ali pa celo nič pričakovati.

V *Mirnem* 1. februarja. — Dragi Primorec! — Dovolj mi, da ti pišem par vrstic o besedi v nedeljo 29 pr. m., ko smo našo Čitalnico slovesno odprli. Od kar še naša vas stoji, pač ni imela tako veselega dne. Že zjutraj se je vse na veselico pripravljalo i navdušeno bilo; celi dan so z možnarji streljali, pred čitalnico je stal velikanski maj z narodno zastavo na vrhu. Zalo okinčana sobana z narodnimi grbi i napisi i z lepim odrom — kar se imamo večidel našemu rojaku St. Makucu zahvaljevati — je besedo veliko povišavala.

Dan je bil res krasen in ljudstva je veliko privrelo od blizo in daleč, tako da je bila sobana čez in čez natlačena.

Točno ob 6. uri zvečer začne se veselica z govorom predsednikovim, kateri je pozdravil vse nazoče in se zahvalil posebno oddaljenim gostom, da so nas pri tej priliki obiskali, — potem je zelo dobro deklamirala gospodična Hausner-jeva „Zgubljenega sina“. — Dalje je govoril g. Ferfila o narodnosti in narodu sploh, ter razlagal namen in korist Čitalnic. 4. točka je bil šaljivi dvogovor o „železni cesti“, z katerim sta nas razveseljevala gg. brat in sestra Goljava. — 5. točko je imel g. Povše, učitelj kmetijstva, o važnosti in povzdigi sadjoreje, o koristi občinske drevesnice, ktere, žalibog! še mi pogrešamo. — Venčala je besedo pa humoristična igra „Domači prepir“, izvršili so svojo nalogo popolnoma gospo-

dična Goljava (žena) g. Janez Jug (mož) in g. A. Leban (sosed); smeha je bilo dokaj.

Med vsako točko se je vrstilo lepo vbrano petje narodnih pesmi rihenberških pevcev, katerim je glava g. učitelj Tomaž Jug; občinstvo je bilo jako navdušeno i pesmi so se morale ponavljati.

Po besedi je bila skupna večerja, slišali smo še marsikako domačo pesmico, napivalo se je med drugim tudi „Sloveniji“, „Jugoslaviji“, slavyanski vzajemnosti i našemu izvrstnemu rodoljubu i protektorju mirenske Čitalnice vzvišenemu vladiki gosp. J. J. Strossmajer-ju. — Od več strani so nam došli bratovski pozdravi, med temi od Rojanske čitalnice.

Konečno izrečemo le gorečo željo, da bi se napravile večkrat take besede in da bi naša Čitalnica v resnici za omiko in napredek skrbela, kar je v napol pollaščenem *Mirnem* jako potrebno.

— S. —

Iz *Klanca* 26. pros. — M. — Bodi mi pozdravljen, oživljeni „Primorec!“, Veseli nas, da si nas zopet začel obiskovati, ker nam je bilo močno dolgo čas po tebi. Zopet bodeš z nami vred tirjal pravice, katere po pravici zahtevamo, kakor jih imajo drugi srečni narodi. Reči se mora, da brez slovenskega časnika smo sirote, kakor otroci brez očeta. „Primorec“, nam bode glasilo, v katerem bomo svetu povedali svoje potrebe in želje; zatoraj iz sreca želimo, da bi oživljeni „Primorec“, krepke veje in korenine razprostiral. Bog vari, da bi ga še kedaj suša zadušiti hotela! Zakaj, dragi Slovenci, čas je, da spoznamo, kje nas čevelj žuli, da se prebudimo in zamujeno poravnamo. Drugi narodje, naši sosedi, gredo z omiko naprej. Nam pa to zabranujeta Lah in Nемеc. Na taborih smo enoglasno zahtevali ravnopravnost po uradnih. Pa kako malo se ozirajo na naše tirjatve, se vsak dan lahko prepričamo.

Pravemu Slovincu so tri reči ljube in drage, namreč vera, jezik, ktereга nas je mati učila, in naše pravice. Za to se hočemo pravično in pošteno boriti. Pa vlada nas ne vidi, kedar to zahtevamo, kedar je pa treba davke plačati v denarjih ali v krvi, tačas nas pa prav dobro najde. Pa zadosti smo

postanejo. Že iz ljubezni do „Primorca“ tedaj ne morem prevzeti listkanja, kakor je odstopil baron Levin Rauch od banovanja iz ljubezni do hervaškega naroda. Kaj da je naš prijatelj na Dunaji pozabil na svojo gospodično!

Rusija

O čem šumite vi, narodnije vitiji?

Začem anathemoj grozite vi Rossiji?

Puškin.

Ljudje slovenski, pomenimo se danes o Rusiji. Ni je več države na svetu, nego je ruska. Kako je rusko cesarstvo prostorno, se niti dobro misliti ne da. Tako velikih držav, kakor je naše cesarstvo, bi se dalo iz Rusije izrezati 33, kranjskih dežel pa 2055. Na tem neizmernem prostoru, ki se še od leta do leta širi v srednji Aziji, vendar ne živi toliko ljudi, kakor bi bilo po velikosti pričakovati: v celej ruski državi biva okoli 90 milijonov ljudi, to je skoraj trikrat toliko, kakor v našem cesarstvu. Veči del Rusije je v mrzlih krajih, in gori na severni strani pri ledenem morji, kjer leži leto in dan sneg, ne najdeš drugih prebivalcev, kakor ribiče in lovec.

Bolj proti jugu pa je jako rodovitno polje, in toliko se pridela žita, da se preskrbi z njim cela Rusija, in da jim ga še dosti ostane, in vrlo mnogo ga vsako leto v zapadne kraje prodajo. V južnih krajih imajo tudi dosti sadja in vina. Žlahtnih rud, kakor zlata, srebra, belega zlata (platine) izkopljejo na Ruskem toliko, kakor nikjer drugje. Tudi se najdejo tam žlahtni in dragoceni kamni, demanti in drugi. Najboljša usnjena roba (leder) pride iz Ruskega. Po vsem svetu so znani žlahtni in dragoceni ruski kožuhi, narejeni iz kož belih podlasic (hermelinov) in drugih majhnih živalic, ki se samo na Ruskem nahajajo. Tako je tedaj Rusija velika, lepa in bogata dežela. Za milijone ljudi je tam še prostora in vsako leto jih gre na stote iz naših krajev, posebno iz Českega, na Rusko. Naj rajši vidijo Rusi, ako se naselijo Slaveni pri njih, ker so sami slavenskega rodu. Na Ruskem se nahaja mnogo tujcev največ v mestih; posebno je veliko Nemcev, katerim se tam prav dobro godi; v prejšnjih časih so imeli tujei na Ruskem velike pravice, večje nego Rusi sami, ruski ljudje so jih gostoljubno sprejemali, dobili so najboljše službe in skoraj vsak je obogatek. Za vse te dobrote pa so se s tem zahvalili, da so ruski narod

bili že na steno pritiskani, in čas je, da se enkrat zdramimo in stopimo na prste, da dosežemo, kar nam gre po pravici. K temu nam bo pomagal tudi "Primorec", s svojo besedo, ako ga dobro podpiramo. Rodoljubi! ako podpirate z denarjem tuje knjige in časnike, marveč ga žrtvujte za domače časopise.

Drobtinice.

("Triester-Zeitung") je oblila naš zadnji članek "o jugoslovanski zvezi in tržaški okolici", s svojo neslano in posiljeno ironijo. Če že ne moremo "Triesterici", braniti, da naše članke tendenciozno zavija, jo bomo vendar lepo prosili, naj si poišče boljšega prestavljavca, ki ne bo prestavljal besede "hud", (schlimm, arg, böse) z izrazom "schlecht". Vam, ki imate moč v rokah, bi pristovalo bolj pošteno orožje, nego podtikati nam besede, ki jih nikdar izrekli nismo. Kar se tiče predikata "geschätzt", kterege našemu listu ljubeznjivo dajete, naj vam bo povedano, da smo po polnem zadovoljni, ako smo le svojim bralcem "geschätzt", in slabo bi zastopali interese našega naroda, ako bi bili tudi vam "geschätzt". — Triesterica tudi toži, da magistrat Nemce kakor nas prezira, kakor bi ona sama in mi ne vedeli, da jih za to polnoma odškoduje vladna protekcija, kakor je letos pokazalo ustanovljenje nemške realke na nos na vrat. Pa saj mi nimamo nič zoper to, samo da tudi za se ravno tisto zahtevamo, kar nam gre po božjih in človeških pravicah.

(Iz Barkole) se nam piše, naj priobčimo sledeči sklep njih veličanstva od 1. grudna 1870 v Budimu, v prestavi:

Oni ljudje (individui), ki so služili v razpuščenem okoličnem bataljonu, in imajo od konca grudna 1869 leto vojaške rekrutbe za seboj, se odpustijo milostljivo iz službe vojaške; ob enem se zaukaže, da za one vojake razpuščenega okoličnega bataljona, ki še niso 32ega leta dopolnili, veljajo še zmirom določila člana V. brambovske postave od 5. grudna 1868. — To se naznani mestnemu magistratu z opazko, da je ministerstvo za deželno brambo z odlokom 4. t. m. št. 13523 po c. k. vojaškem po-

veljništvu izvršitev te cesarske milosti natančneje določilo.

V Trstu 11. grudna 1870.

Fidler l. r.

(Dramatično društvo) Kakor se nam poroča iz Ljubljane, je spravilo dramatično društvo 22. pros. igro "Čevljar-baron", z najboljšim vspehom na oder. Gledišče je bilo polno, da že dolgo ne takò, ker je bilo zavolj sejma dosti ljudi iz dežele v mestu. Izmed igralcev se nam posebno hvali g. Kajzel. Tudi pevski zbor se je bojda jako dobro obnesel. — Naše dramatično društvo je res vse hvale vredno. ("Poštena unija"). Vrednik "Zatočnika", Miškatič je obsojen na dva meseca sedeža in 600 gl. plateža. — Quousque tandem!

(Zimmermann), vrednik časnika "Freiheit", v Gradcu je dobil povelje, naj se odpravi v 48 urah iz Gradca, in v dalnjih 48 urah iz Avstrije. Ta ne-liberalni ukaz mu bo pridobil več simpatij, nego vsa njegova umazana pisarija.

(Novo poslopje za univerzo) se bo zidalo v Gradcu. (Zatočnik) in "Südslavische Zeitung", se pomenkujeta o hrvaških aristokratih v gibanju, kateri bi bil naroden, kateri ne. Bodimo mi Slovenci veseli, da nam ni treba okoli takih gospodov laziti.

(Nevarnost pred "Kulturträgerji"). Kakor poroča "Slov. Narod", so Francozi na Nemce takò razkročeni, da so se zakleli, ka nobenega Nemca ne sprejmo več v službo.

Ker je bilo na Francozkem dosti Nemcev, ki so si tam svoj kruh služili, in jim bo zdaj ta stran zaprta, se je bati, da se ne pritepejo v naše kraje, česar nas Bog varuj!

(Rusija) se neki močno za vojsko pripravlja. Novačenje ali rekrutba bo letos tam tolika, da bodo postavili 2,400.000 vojakov na noge.

(Turške zadrege). V Arabiji, ki spada pod turško oblast, se je vnel hud punt zoper Turke. Tudi egiptovski vice-kralj se neki oborožuje, da bo stresel pri priložnosti turški jarem iznad sebe.

(Žalostni in veseli časi). V Ameriki so nabirali za pruske ranjence. Nemška cesarica Avgusta se je zahvalila in rekla med drugim: "V žalostnih časih

in državo prav grdo obrekovali, kakor to delajo Nemci pri nas. Zdaj se je ta reč malo drugače zasukala: Rusi so spoznali, da če bo to tako naprej šlo, bodo s časom še vsi domačini hlapeci tujcev postali, zatoraj so vlado prisilili, da je Nemce malo po prstih vdarila; pa veliko hudega se jim ni zgodilo, ampak le to se je dognalo, da imajo domači ljudje ravno toliko pravice in veljave, kakor tuji; sicer pa jim je še zmirom prav dobro, ker so toliko bolj omikani, da znajo ruske ljudi izsušiti in denarja vkupej grabiti. Zavoljo njihove lakomnosti in ošabnosti in zavoljo tega, ker po vsem svetu trobijo, kako surovi so Rusi, zaradi tega niso Nemci na Ruskem nič priljubljeni, in ker že Rusi, tujce v marsikterem obziru potrebujejo, za to jim je veliko ljubše, ako pridejo Slovenci ali Čehi ali Francozi. Čehi se selijo tje tudi kot kmetovalci. Tam dobijo zabstoj kos zemlje, ktero potem obdelujejo, in dvajset let jim ni treba davkov plačevati.

Rusi so, kakor smo že rekli, slovenskega rodu in govorijo skoraj tako, kakor mi, le malo bolj po ribniški zavijajo. Kdor bo le štirinajst dni na Hrvaškem, bo že do malega vse zastopil; med našim jezikom in med ruskim pa tudi ni večega razločka.

Leta 1821 je bil ruski cesar v Ljubljani in se je večkrat z ljudmi pogovarjal; tisti pa, s kterimi je govoril, so pravili, da so se prav lahko pomenili z njim. Ni še dolgo, kar je šlo nekaj slovenskih študentov na Rusko, in ti ravno takisto povejo.

Nemci se Rusa strašno bojè, ravno zavolj tega, ker je slavenskega plemena, in ker je pod našim cesarjem in pod Turkom toliko Slavenov, se zmirom tresejo in mislijo, da bo Rus prilomastil in vse Slavene pod se zgrabil. Se ve da to bi bilo za naše Nemce slabò, ker potem bi šlo njihovo gospodarenje in nasilstvo rakom žvižgat in Slovenci bi zadobili več veljave. Saj Rusa se pa tudi vsak boji, ker on ima največ in naj bolj trdne ljudi pod seboj. Enkrat so Rusi skozi Ljubljano marširali, to je bilo za časa francozkih vojsk; bilo je ravno po zimi in Ljubljana je bila čez in čez premrznjena. Pa kaj naredijo ruski vojaki!? Vzamejo svoje bajonete, posekajo in strebijo led iznad vode in se kopljejo v njej! Rusi so staroverci, zato se pri njih maša še v slovenskem jeziku bere, kakor je bilo to tudi pri nas v navadi, dokler niso prišli Nemci in vpeljali latinskega. Rusi so prijazni in gostoljubni ljudje, kakor pričajo tudi pravični Nemci, kateri so ondi

smo vsi enaki. Radovedni amerikanski listi pa so jo vprašali: "Povejte nam, svetla cesarica, zakaj pa v veselih časih nismo vsi enaki?"

(*Vzajemna zavarovalnica „Providentia“*). C. k. deželna sodnija je začela kaznovalno preiskovanje zoper zavarovalnico „Providentia“. Časnik „Union“ pri naša dopise, ki pričajo, da je to društvo vkljub svojim sleparijam čisto na kant prišlo in da ne more več denarno svojih dolžnosti izpolniti. Svarimo toraj občinstvo pred zavarovanjem pri tem društvu.

(*„Almanah“*). Da literarno gibanje pri Slovencih ne zaspi zavsem, je sklenil vrednik „Primorca“ izdati spomladi almanah, v kterega se bodo sprejeli lepoznavski in znanstveni spisi v vezani in nevezani besedi. Slovenski pisatelji, ki imajo kaj primerne gradiva, se uljudno vabijo, udeležiti se tega dela.

(*„Vrtec“*, časopis s podobami za slovensko mladost) je pred kratkem prvič zagledal beli dan in je prinesel mnogo prav lepih in podučivnih stvari za mladino, olepšanih z četirimi podobami. Posebno prav podučivne povesti ste „Milosrčna deklica“, in „Ne bodi sebičen“. Listu je tudi pridjana pesmica „Tri cvetlice“ z napevom. Želeti bi bilo, da bi mladina prav marljivo segala po tem listu in se podučevala.

Obračamo pozornost bralcev na v tem listu tiskano anonco znane hiše **S. Steindecker et Comp.** v *Hamburgu*.

Odprto pismo *)

Slavnemu poštnemu vodstvu

TRSTU!

Slavnemu vodstvu je gotovo znan § 19. državnih osnovnih postav, da so njegove tirjatve izpolnila vsa poštna vodstva po cislajtanskih deželah razun Vas.

Zatoraj se tudi Vi, kot c. k. urad ravnajte strogo po postavah in ne žalite naroda z Vašo malomarnostjo.

*) Enaki upori došli so do sedaj poštnemu vodstvu tudi iz Planine, Metlike in Cirknice.

hodili. Radi so dobre volje, kakor mi, nedolžne burke ljubijo zelò, pa tudi pri kupici se radi pogrejejo; pa le v južnih krajih se dobi vino za krščanske denarje, bolj proti severu morajo z žganjem zadovoljni biti; ker je tam zelo mrzlo, ga veliko popijejo, brez da bi jim bilo na škodo. Na Ruskem se dobi pri največi gospodi pri zajutreku žganje na mizi. Tudi čaj je na Ruskem priljubljen, kterega dobivajo neposredno iz kitajskega. Denarjev imajo Rusi dosti in kedar pridejo v zapad, to je v naše kraje, jih lahkomisljeno sejejo.

Rusi se ločijo v Velikoruse in Maloruse; Malorusov ali Rusinov je tudi pod našim cesarjem precejšno število.

Rusi nikdar kake druge države ne napadejo, pa kdor jih zgrabi na njihovi zemlji, slaba se mu godi. Zatoraj ni za nikogar pravega uzroka, zakaj bi Rusijo obiral in obrekoval, in ruski pesnik Puškin pravi tem ljudem, ki Rusijo nalašč, ker je slavenska, obrekujejo, on jim pravi v zgoraj začetej pesmi dalje: Kaj ste jezni na nas? Morda zavolj našega prepira s Poljaki? Molčite! To vas nič ne briga, to je slavensko vprašanje; tujec tu ne more razločiti pravico od krivice. Ali nam morda ne morete pozabiti, da se vam nismo pustili padjarmiti

Točno tirjamo od Vas, vpeljavo *slavenskih receptov, denarnih nakaznic i dopisnih listkov, v obce popolno ravnopravnost na vseh poštah, Vam podredjenih, i to tem več, ker sl. vodstvo zaradi peščice primorskih in istrskih Lahov izdaja le laške liste.*

Tirjatev naša je opravičena, vsaj prebivajo skoraj le Slovani v deželah slav. ravn. podredjenih. Pričakujemo naglega odloka naše tirjatve.

V Ljubljani dne 14. januarja 1871.

Jan. Lad. Černy m. p. glavni zaslopnik banke „Slavije“. — Lud. Tisen m. p. — Emil Pellan m. p. — Janez Jamšek, trgovec m. p. — A. Serbec m. p. — J. Zottmann & Jentl m. p. — Jv Kramaršič m. p. — Ant. Grill m. p. — Alois Ryzzioli m. p. — J. Vičič m. p. — Ottokar Klerr m. p. — Jak. Alešovec m. p. — B. Capretz m. p. — J. Klein m. p. — J. Ribič m. p. — R. Reichman m. p. — Fr. Potočnik m. p. c. kr. nadinženir. — J. E. Bučar m. p. trgovec. — Vinko Novak m. p. trgovski pomočnik — L. Perhave m. p. trgovski pomočnik. — Peter Grasselli m. p. — Fr. Ks. Souvan m. p. — J. M. Regoršek m. p. — J. Pleiweisova sinovca m. p. — J. R. Šarc m. p. — Ed. Hohn m. p. — Vilj. Degen m. p. — Henrik Ničman m. p. — M. Kušar m. p. — Jv. Miculinič m. p. gostilničar — Jv. Schmidt m. p. — Ant. Förster m. p. — J. Z. Vesely m. p. — Ant. Samec m. p. — F. Hren m. p. — Fr. Drenik m. p. Jak. Pleško m. p. — Dr. Karol Bleiweis m. p. prim. zdr. dežel. posilne delavnice. — Jv. Murnik m. p. — Dr. Jos. Poklukar m. p. — Anton Sušnik m. p. uradnik banke „Slavije“. — Jak. Mehlè m. p. gostilničar pri „Sokolu“. — Jos. Bončar m. p. pekovski mojster. — F. Fortuna m. p. — Srečko Noll m. p. — Janez Fabijan m. p. trgovec. — August Jak m. p. — August Vrtnik m. p. — J. A. Kham m. p. — R. Miklavec m. p. — Jak. Dobrin m. p. — J. Kristan m. p. uradnik „Slavije“. — Jos. Levc m. p. — Janez Kermavnar m. p. — Jv. Boltanzar m. p. Boštj. Rogl m. p. ranocelnik. — Jv. Zupančič m. p. — J. Moxoprur m. p. — J. Gvaje m. p. tesarski mojster. — Jos. Regali m. p. mizarski mojster. — Ant. Slivar m. p. trgovec. — Fr. Pausek m. p. usnjar. — Fr. Graul m. p.

Javne zahvale.

Dolžnost me veže sl. glavnemu zastopništvu zavarovalnega društva „VIKTORIJA“ zahvaliti se, katero je moja pogorela poslopja koj po naznanilu natanko preceniti dalo in škodo od 4159 gl. 43 kr. današnji dan izplačati blagovolilo; za to naglo dovršitev se očitno zahvalujem in društvo živo priporočam

Aron Frid. Pächter.

leta 1812? Z Evropo se bojevati, za nas ni nič novega, in Rus še ni pozabil zmagati. Ali nas je malo? Ali se ne bode vzdignila cela Rusija od Perma do Tavrida, od finskih hladnih skal do plamene kalhide, ako se nas lotite? Taraj nikar praznih besedi ne razdirajte!

SONETI

II.

Povita cvetka krasno se razvije,
Če nanjo zjutraj svitla rosa pade,
Nasmehnejo se rožice vse mlade,
Če ná nje zárja jutrna posije.

Človeku tud srce veselo bije,
Ki ni do dni še srečnih zgubil nade,
Če stopi zjutraj v zelene livade,
Ko zlahten duh iz vsake rože dije.

Tud jaz korakal sem čez tihe gaje
O prvem jutru in o mladej zori;
Srce pa žalostno mi je ostalo,

Ker upati že davno je nehalo,
In Ker želi si priti v boljše kraje,
Kjer minejo prepiri in razpori.

Vinko Gregorič

Strela je vse moje imetje v pepel spremenila in zelo huda bi se meni godila, ako ne bi bil svojega premoženja pri zavarovalnem društvu

„Viktorija“

zavaroval, ktero društvo je meni brzo in brez nobenega odtrganja vso škodo pošteno povrnila. — Izrekam torej javno zahvalo zavarovalnemu društvu „Viktorija“, i ne morem si kaj, da ne bi je občinstvu srčno priporočal,

Lind pri Velikovcu na Koroškem.

Andrej Pogačar.
Ivan Prlonik } kot priče.
Ivan Wirth }

Stejem si v dolžnost sl. zavarovalnemu društvu

„Viktorija“

javno zahvalo izrekati za pravično povrnjenje škode, ki jo je meni strašni požar napravil, in svetujem, naj vsak skrben gospodar svoje premoženje pri društvu „Viktorija“ zavarovati da, ker ono ne le zelo nizke premije zahteva, ampak tudi brzo in pravično škodo povrne.

Sebastjan Oiks
prosestnik v Laškem Trgu.

Podpisani, kteremu je požar uničil stanovanje, hišno orodje in sploh vse, kar je imel pod streho, spoznava za svojo dolžnost, da izreče zavarovalnemu društvu „Victorija“, posebno pa njegovemu dirigentu v Trstu, gospodu Petru Radl-u, za pravično cenitev in točno izplačanje škode, znašajoče 2100 goldinarjev, — iskreno svojo zahvalo.

Pri tej priliki gorko priporoča vsem posestnikom omenjeno zavarovalnico.

Svedoki:

Mijat Milce
Jure Pavlešič
Franjo Bernardič županijski sodec.

Peter Požega
zavarovavec in postar v Bosiljevem.

Požar ki je vpepelil 6. vinotoka p. l. v Postojni tolikim posestnikom poslopja in poljske pridelke zadel je tudi mene. Bil sem zavarovan pri zavarovalnem društvu „Viktorija“, ktero mi je predmete, ki sem jih imel pri njem zavarovane točno do slednjega krajcarja po isti ceni plačalo, kakor sem jih bil zavaroval. Storim prijetno dolžnost, da namestništvu zavarovalnice „Viktorija“ v Trstu izrečem iskreno zahvalo in omenjeno društvo gorko priporočam vsem svojim sosedom in prijateljem.

Janez Bisjak
posestnik v Postojni.

Bridki udarec zadel je 6. oktobra p. l. postojnski trg, pogorelo je namreč 23 hiš z gospodarskimi poslopji in vsemi premakljivimi predmeti vred. Med poškodovanimi bil sem tudi jaz in nepopisljiva bila bi moja nesreča, ako bi ne bil zavarovan. Hvalenosti čutila spodbujajo me, da izrečem namestništvu zavarovalnega društva „Viktorija“ v Trstu, ktero mi je škodo pično po zavarovalnem pogoju, v polno zadovoljnost izplačalo, srčno svojo zahvalo. Pri tej priliki iskreno priporočam zavarovalnico „Viktorija“, vsem, kateri imajo kaj zavarovati.

Matevž Ogrizek
posestnik v Postojni

Pri zadnjem velikem ognju v Postojni bil sem tudi jaz med nesrečneži, kterim je neusmiljeni

plamen požrl vsa poslopja in v njih hranjene pridelke. V tem bridkem položaju je znatno olajšala moje stanje zavarovalnica „Viktorija“, ktera mi je pri njej zavarovane predmete pravično in točno po pogojih v protipisu izrečenih izplačala. Za tako blago postopanje izrekam društvenemu namestniku v Trstu, presrčno svojo zahvalo in društvo „Viktorija“ priporočam vsem posestnikom.

Andrej Debeve
posestnik v Postojni.

Zavarovalno društvo „Viktorija“, pri kterem sem imel svoje pridelke zavarovane, mi je znatno olajšalo zgubo, ktera me je doletela pri zadnjem velikem požaru v Postojni. Srčno se torej zahvaljujem namestništvu zavarovalnice „Viktorija“ v Trstu za pravično plačanje škode in omenjeno zavarovalnico slavnemu občinstvu, vsem svojim sosedom in prijateljem priporočam.

Matija Vadnu
posestnik v Postojni.

Podajte sreči roko!

100,000 tolarjev.

Kot najviši dobiček v vgodnem slučaju ponuja najnovejša velika loterija, ki je od visoke vlade dovoljena in garantirana. Nova osnova je v tem dobro vredjena, da bo v prihodnjih 5 srečkanjih v malo mesecih **21,000 dobičkov** gotovo izždrebanih, med njimi glavni dobički po tolarjev 100,000, 60,000, 40,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 2000, 104 krat po 1000, 159 krat po 400, 278 krat po 200, 13,850 krat po 47 i. t. d.

Prihodnje drugo srečkanje te velike, od vlade, garantirane loterije je uradno določeno in se godi

že 20. in 21. februara 1871

velja pa četrt srečke (1 viertel Original-Ren.-Loos) le 4 gl.
polovica » » » 5 »
cela » » » 12 »

proti pripošiljatvi zneska v avstrijskih banknotah.

Vsa naročila se precej z največo skrbljivostjo izvršijo in vsak dobi od nas svojo z državnim grbom preskrbljeno originalno srečko v roke.

Naročilom se pridenejo potrebne uradne osnove zabstoj, in po vsakem srečkanju pošljemo svojim interesentom brez opomina uradne zapisne pole.

Izplačanje dobičkov se godi zmirom promptno z državno garantijo in se more izvršiti po direktni pripošiljatvi ali, če bi interesent zahteval, po naših zvezah v vseh večih krajih Avstrije.

Našemu prvemu nastopu je zmirom sreča vgodna in še le pred kratkem smo dobili med mnogimi drugimi precejšnjimi dobički 4 krat prve glavne dobičke v 4 srečkanjih, kakor je oficalno dokazano, in smo jih izročili svojim interesentom.

Pri takem na najtrdnejšo podlago se opirajočem podvzetji se zamore na živo udeležbo od vseh strani računiti, naj se tedaj izvolijo, **ker je srečkanje blizo**, vsa naročila **pred ko mogoče direktno** obrniti na nas.

S. Steindecker et Comp.,

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Ki kupujemo in prodajamo vse sorte državnih obligacij, železnocestnih akeij in posojilnih srečk.

P.S. Zahvaljujemo se stem za dosedanje zaupanje in vabé k udeležbi pri začetku novega srečkanja obljubimo svojim interesentom, da homo zmirom po promptni in reelni postrežbi njihovo zadovoljnost pridobiti si prizadevali.

O. D.

CARLO SCABAR

Via S. Sebastiano šte. 4 v Trstu

priporoča velečestiti duhovščini, gospodom učiteljem in sploh vsemu občinstvu, po

naj nižji ceni

papir in načrtane poslovne knjige, priprave za pisavo, podobe svetnikov različne velikosti, bodisi najličnejše ali bolj priproste; molitvene bukvice v slovenskem, nemškem in italjanskem jeziku v zelo obilem številu; orodje in priprave za slikarje in bukvoze. Kdor nas počasti z večim naročilom, temu priznavamo primerni rabat. 2 (3)

V bukvarnici A. REICHARD & COMP.

Via Ponte Rosso Nr. 3

je ravnokar prišlo na svitlo v

SLOVENSKEM JEZIKU

Evangelije po sv. Luku.

Knjiga je v platnu vezana.

Cena: 6 soldov.

Popred je prišlo na svitlo:

EVANGELIJE SV. MARKA,

Evangelije sv. Matevža.

Cena: 6 soldov.

6 (3)

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi,

izposojuje kavcije

za državne in zasebne službe,

z največimi pogoji in proti dvanajstletni amortizaciji, ónim prositeljem,

ki se zavarujejo na smrt z najmanj 1000 fr. Natančnejša sporočila

12 (1)

podaja.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna praška banka.

Izkaz izdelanih zavarovanij

od 15. maja 1869 do 15. decembra 1870.

Oddelek	Število zavarov.	Kapital		Premija	Postr. plačila		Škoda		
		goldine.	rubljev						
I. zavarovanje na dožitje	142	104.800	—	5007	39	215	65	—	—
II. zavarovanje na smrt	9209	4.617.781	200	116.760	59	13781	47	5400	—
I. & II. zavarovani dohodki	13	2300	—	752	35	20	32	—	—
III upisani kapital za vzaj. podedovanje	8164	4.026.706	—	268.312	50	12.758	54	—	—
IV zavarovanje proti požaru	11221	12.669.088	—	82.519 in v menjicah 177.968	62 22	13.581	87	9415	37
Skupaj				462.352 in v menjicah 177.968	05 62	41.157	25	14.815	37
od 15. maja 1869 do 15. debr 1870	29.049	12.149.665	2000						

Opomba: Provizijski potovacci in okrajni zastopniki s pologo v gotovini ali posestvih se sprejemajo.

Izvestja v vseh zavarovalnih oddelkih podaja.

11 (1)

TISKARNICA

Rupnika in družnika

Via Valdirivo Nr. 10.

Ta-le tiskarnica priporoča se čestitimu občinstvu za vsa dela, ki spadajo v delokrog tiskarnice.

Posebno pa opominja vsacega, da tiska po zelo nizki ceni vse, kar se v javnem občevanju potrebuje; n. pr. čestitke in priročne listke, programe za zabave čitalnic, okrožnice, jedilne liste, oznanila, račune, pesme, knjižice, novine in mrtvaške liste i. t. d.

Četudi vže dve leti dela naša tiskarnica, vendar moremo slavno občinstvo vabiti, naj naše delovanje z obilimi naročili podpira, kajti vedno je njen glavni namen, z malimi stroški vsem strankam ustreči. „U to ime pomozi Bože.“

10 (2)